

A Haltermelők Országos Szövetsége és a Halászáti TermékTanács információs és marketing hírlevele

Tiszta vizet a pohárba!

Az utóbbi években, a halászáti ágazatban ritkán, vagy egyáltalán nem hallani arról, hogy új munkahelyet hoztak létre. Sokkal inkább a leépítésekről, a tönkremenetelekről szól a fáma, ami jelzi, hogy az ágazat még mindig nem került el teljes mértékben a mélypontról. Az alacsony jövedelmezőségi szint okát elsősorban a méltánytalanul alacsony halárakban látják a szakemberek, mivel a kereskedelmi pozíciójukból adódóan eléggé kiszolgáltatottak a termelők. A geleji Dél-Borsodi Halászáti és Juhászáti Szövetkezethél sem a halászat jelenti a húzóágazatot. Kiss Ferenc elnök jó érzékkel látta meg a jövőt akkor, amikor a szövetheti teüzemet – a tehéntej mellett juhtejet is feldolgoznak – nem hagyta az enyészeti útján elsorvadni, hanem európai színvonalú technológiával szerelte fel. Interjúnkban azonban zömmel a halászság helyzetéről, s a december 5-ei tisztújító küldött közgyűléséről lesz szó, miután ő a jelölőbizottság elnöke.

• Elnök úr, miért foglalkozik haltenyésztéssel akkor, amikor jól menő tejgazdaságot működtet?

– Pontosítani szeretnék: nem az enyém a vállalkozás, közös vállalkozásról van szó, több tulajdonossal. Mi szeretünk közösen dolgozni, ezáltal a feladatokat is jobban megoszthatjuk egymást közt. Szakmából adódóan szeretem a pontoságot. Nem vagyok halász és agrárszakember, üzemgázász a végzettségem, mivel a Pénzügyi és Számvetési Főiskolán szereztem diplomát. Éveken keresztül főkönyvelői munkakört láttam el különböző cégeknel, volt közöttük építőipari vállalat is, de végül a geleji szövethetben kötöttem ki. A mai napig is úgy gondolom, hogy a geleji szövethetnél a pénzgazdálkodást az első számú vezető, ez esetben jómagam irányítja, mondhatni kisajátítottam e nem kevés munkával járó feladatkört.

• Akkor még inkább indokolt a kérdés, amit a haltenyésztéssel kapcsolatban feltettem...

– Nem kívántam kibújni a válaszadás alól, de fontosnak tartottam a pontosítást. Szóval haltermelés és tejpar. Először a tej

ágazatról kell szólnom, mert ebből megérti a haltermeléssel kapcsolatos válasz gyökereit is. Nálunk a tejtermelést teljes vertikumban végezzük, saját tehenészettel, integrációt is működtetünk. A közös gondolkodás itt is megjelenik, mivel a térségben élő gazdákkal – 250–300 egyéni gazdálkodóról van szó – szoros az együttműködés. Ők a sajtüzem beszállítói, a tehéntej mellett juhtejet is termelnek. Sajnálatos, hogy az idei évtől a juhtejtermelőknek nem tudunk partnerei lenni, ami lelkiileg is megviselt bennünket, mivel 10–12 éves kapcsolatot szakítottunk meg a tisztességes, becsületesen dolgozó em-

Nem lehet úgy egy ágazatot sokáig fenntartani, hogy az egyiknek eredményei, sikerei vannak, a másik pedig belerokkan ebbe.

berekkel. A szakításra a piaci anomáliák miatt került sor, mivel idén a magyar juh-sajtók az árverseny és a támogatási rendszer alacsony határfoka miatt kiszorultak a nemzetközi piacról. A tejiparral és a szarvasmarha tenyésztéssel komoly szervezeti formát alakítottunk ki az utóbbi években. Elsősorban a Tej TermékTanáccsal karöltve sikerült a termelési kvótarendszert létrehozni az ágazatban, amivel a piacsabályozás is megvalósítható. Ennek következtében hatékony termelési struktúrák jöttek létre, s tapasztalható a piacon, hogy a tej ára stabil. Nincsenek olyan jelentős

Tartalom:

Halas workshop a Farmer Expon	3
Szép volt Mohács!	4
Nyíregyháza a jövő évi házizagda	4
Egy könnyed délután	5
Terítéken a marketing program	5
Élénkül a Tisza idegenforgalma	6
A Tiszát szeretni kell!	6
Eurofish Kft.	7
Az EU agrárszabályozás mezsgyéjén	7
Az Európai Akvakultúra Szövetség (FEAP) közgyűlése	8

ármozgások, mint a sertés, és esetenként a halágazatban.

• Ön szerint a haltermelésben is helye volna a kvótarendszernek?

– Igen. A haltermelésben is el kellene jutni oda – s ezt többször is felvettem az elnökségi ülésen – hogy kvótarendszert működtetve pontos képet kapnánk arról, mennyi halat termeltünk, és azt hogyan értékesítettük. Ehhez komoly szerződéses fegyelemnek kellene kialakulnia, ami nem engedné a mai gyakorlatot. Azt gondolom, el kellene válnia dolgoknak egymástól, s az elnökségnek az elkövetkezendő években keményen meg kell határozni azokat, kik a tisztességes szereplői az ágazatnak, s kik azok, akik egyéni érdekek által vezérelve próbálják a saját akarataukat érvényesíteni. Ezt a kérdést fajsúlyosan kezelnie kell a Haltermosznak, értem ez alatt a termelési rendszert, szerződéses fegyelmet, a termelés pontos felmérését, a piacra jutás feltételrendszerét. Nem lehet úgy egy ágazatot sokáig fenntartani, hogy az egyiknek ered-

(Folytatás a 2. oldalon)

SZERKESZTI:
Szerkesztő Bizottság
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Hajtun György

Tiszta vizet a pohárba!

(Folytatás az 1. oldalról)

ményei, sikerei vannak, a másik pedig be-lerokkan ebbe. Sokkal kisebb ez az ágazat annál, hogy az anomáliákat folyamatosan eltűrje. Ezekhez a dolgokhoz hozzá kell nyúlni, mégpedig kemény kézzel. Mi a saját gazdaságunkban is úgy tesszük a dolgainkat, hogy nem kerüljük meg a problémákat, de nem az egyének érdekeivel foglalkozunk. A Geleji Szövetkezet 150–180 főt foglalkoztat, ami egy 700 lakosú községben óriási jelentőségű, komoly érték. Itt már lehet a vidékfejlesztéshez hozzászólni, mert az ott élő embereknek van bizonyos forrásuk ahhoz, hogy egyes programokhoz csatlakozzanak. Értem ez alatt a saját ingatlan fejlesztését, az idegenforgalom és turisztikai tevékenység felfuttatását. Ezek összefüggő kérdések. S itt térnék át a halászatra, vagyis arra, miért van Gelejen haltermelés? Azért, mert a '70-es években a geleji szövetkezet, akkor még Petőfi Szövetkezet néven fuzionált a mezőcsanádi Szőke Tisza Szövetkezettel, amelynek következtében létrejött a Dél-Borsodi Halászati Szövetkezet, s ez által a geleji szövetkezet halászati hasznosítási jogot szerzett a Tisza 50 kilométeres szakaszára, Tiszafüred és Tiszaújváros között. A jelenlegi szövetkezeti vezetést pedig kötelezi a múlt arra, hogy folytassa a haltermelést. Mi ragaszkodunk a tiszai halászat-hoz, bár tudjuk, hogy ez a tevékenység

Mi ragaszkodunk a tiszai halászathoz, bár tudjuk, hogy ez a tevékenység veszteséges. Ezt azonban szerencsére kibírja a szövetkezet gazdálkodása.

veszteséges. Ezt azonban szerencsére kibírja a szövetkezet gazdálkodása. Tavaly, amikor komoly szennyezés érte a Tiszát, mi voltunk az elsők, akik anyagilag is hozzájárultunk a nehéz helyzetbe került halásztalagok helyzetének megoldásához. A segítséggel, a különböző források biztosításával át tudták vészelni a nehéz hónapokat, s ez nagyon fontos. Már csak azért is, mert a térségben csak a geleji halászoknak van biztos munkahelyük.

Nálunk tehát a Tiszára alapozódott a halászati tevékenység, meg a '60-as években épült árvízvédelmi tározóra, a Cincse víztározóra, amelyre rátelepült egy tógazdasági halászat, keltető ház-zal, teletető rendszerrel, ivadékos tavakkal, amit szívesen megmutatok. E tőrendszer felújítása, fejlesztése, karbantartása jelenleg is folyik, miután 16 éve nem nyúltunk hozzá. Ez a beruházás csaknem 60 millió forintba került. Ennek keretében új keltető házat építünk, korszerű technológiával. A termelést ugyanis olyan helyzetbe kell hozni, hogy a piac kihívásainak mindenképpen meg tudjon felelni. Csak haltermelés folyik nálunk, s van egy 32 hektáros ivadékos tógazdaságunk, ahol az

Szeptemberben, októberben minden egyes taggal elbeszélgetünk, megismerjük a véleményét arról, milyen elnökségnek kellene irányítania a szövetséget az elkövetkezendő 3–5 évben.

• **Többször is hangsúlyozta a tisztességes piaci magatartás fontosságát, mert ha nem is ezekkel a szavakkal, de a lényegre tekintve azt mondta, hogy néhány kereskedő az, aki a piaci egyensúlyt felborítja, s a pillanatnyi konjunktúrát meglovagolva kihasználja a kiszolgáltatott termelő rossz helyzetét. Tudják-e, hogy kik ezek, s kiszűrhetők-e ezek a szereplők az ágazatból?**

– Miután kicsi ez az ágazat, mindenki tudja, melyik tapon ki halászik. Nevesíteni nem szeretnék, de azt gondolom, hogy a demokráciában nem lehet a kisebbség akaratát a többségre erőltetni, miként az erősebb kutya elvét sem. Az alapjaiban rendezett halászat tud csak hatékonyan fejlődni. Ha zűrzavaros állapotok uralkodnak, bizonyos szereplők élnek, mint hal a vízben. Azt gondolom, tisztességesen kell odaállni és az emberek szemébe nézni.

• **Ön tisztulásról beszél, s a Haltermoszl feladatairól. Lehet-e a decemberi tisztújító közgyűlésen a választást abba az irányba terelni, hogy az Ön által kifogásolt magatartásformák kiszűrődjenek?**

– Szó sincs erről. A jelölő bizottságnak nem az a dolga, hogy a választást és a tagok véleményét befolyásolja. Nagy baj lenne ez, s nagy zavar lenne a fejekben, ha erre törekednék. Azt gondolom, hogy a bizottságnak a tagság véleményét kell összegyűjteni, amit egy szintetizáló, analízis tevékenység után kell a közgyűlésnek közvetíteni. A bizottság nem kívánja a következő elnökség összetételét meghatározni, mert éppen a demokrácia, az az elv, amit vallok, sérülne. Szeptemberben, októberben minden egyes taggal elbeszélgetünk, megismerjük a véleményét arról, milyen elnökségnek kellene irányítania a szövetséget az elkövetkezendő 3–5 évben.

• **Önök jó helyzetbe kerülnek, mert a legfrissebb képet kapják arról, hogyan gondolkodnak az ágazat jövőjéről. Tudja-e a friss élményeket a maga számára hasznosítani?**

– Az információ természetesen hatalmas, hiszen a piacgazdaságban a pontos és időben kapott információ hatalmas előnyt is jelent. Most azonban nem erről van szó. Mi közvetítjük a véleményeket, s erről többször is beszámolunk az elnökségnek. Az információ tehát nem személyre szabott, hanem az elnökség egészének fontos, s mindenféleképpen a halásztársadalom érdekeit kell, hogy szolgálja.

• **Milyen elnökséget látna szívesen a választás után?**

– Hát, amit a tagság akar.

– H. Gy. –

Az étkezési ponty és busa termelői árai (Ft/kg) 2001. év 35. hét (augusztus 27–31.) az ország egyes régióiban		
Régió megnevezés	Ponty	Busa
Dél-Alföld	392-475	132-141
Észak-Alföld	440-500	167-176
Dél-Dunántúl	440-460	-
Közép-Magyarország	420-490	180
Az étkezési ponty és busa fogyasztói árai (Ft/kg) 2001. év 35. hét (augusztus 27–31.) az ország különböző piacain		
	Ponty	Busa
Budapest Nagycsarnok	680-700	300
Rákóczi tér	700	300-350
Fehérvári u.	720	300
Békásmegyér	750	300
Lehel tér	700	298
Debrecen	650	350
Győr	580	299
Miskolc	650	380
Pécs	650	350
Szeged	600	200-250
Szekszárd	640	-

(Forrás: Halászati Terméktanács)

Piaci árak Németországból			
	Nürnberg	München	Dresden
	kg/DM		
Ponty	8-12	16,50-18	-
Süllő	20-26	40	-
Csuka	20-26	35-40	-
Harcsa	20-28	-	-

(Forrás: Fisher & Teichwirt 2001. 8. sz.)

Halas workshop a Farmer Expon

A Debreceni Agrártudományi Centrum tanácstermében augusztus 21-én, a Farmer Expo keretében első alkalommal, de nem utoljára rendezték meg a halgazdálkodási workshopot, melyen mind a halászat, mind a horgászat témakörében érdekes előadásokat halhattunk. Szó esett a halgazdálkodás helyzetéről, fejlesztési lehetőségeiről, a magyar halászat történetéről, a horgásztatásról, horgászatszervezésről, a pályázati és támogatási lehetőségekről, a halászat gépesítésének fejlesztési lehetőségeiről, valamint térinformatikai és akusztikai eszközök halászatban történő alkalmazásáról.

Dr. Karácsonyi Zoltán megnyitója után Pintér Károly, az FVM Vadgazdálkodási és Halászati Főosztályának vezetője „A halgazdálkodás helyzete és fejlesztési lehetőségei, tapasztalatok és tanulságok a halászati hasznosítási jog pályázatok kapcsán” címmel tartott előadást. A halgazdálkodás helyzetét elemezve elmondta, hogy az 1990-es években, a tógazdálkodásban lezajlott privatizációs tulajdonjogi arányok változása miatt a magántulajdonú társaságok aránya 1995-re ill. 2000-re ugrásszerűen megnőtt, a termelés volumenében viszont visszaesés tapasztalható: 1990-ben 23 ezer t 1995-re 17 500 t-ra esett vissza, majd 2000-re 22 500 t-ra emelkedett.

A privatizáció Magyarországon a külföldi tőke részvétele nélkül zajlott le, a halastavakat privatizálók eladósodtak, a halastavak műszaki állapota alacsony szintre került. Később beindult egy rekonstrukciós toépitési folyamat, aminek eredményeképpen a termelés újra elérte az 1990. éves szintet.

A halászat 3 alszektorára /akvakultúra (tógazdasági haltermelés), kereskedelmi célú természetes vízi halászat, rekreációs célú természetes vízi halászat/ vonatkozólag elmondta, hogy a tógazdasági haltermelésben továbbra is a ponty van túlsúlyban, várhatóan ez a jövőben is így marad, ezért a hazai piacon továbbra is a pontytermelés fontosságát kell hangsúlyozni.

A természetes vizek területi megoszlása 2000-ben a következőképpen alakult: 48% állami, 25% halászati szövetkezet + kft., 22% horgász szervezet, 2% mezőgazdasági szövetkezet, 2% kistermelő és 1% önkormányzat. A természetes vizek területi megoszlásában arány eltolódás figyelhető meg a kereskedelmi célú természetes vízi halászat felől a rekreációs célú természetes vízi halászat felé. A kereskedelmi halászat fenntartása továbbra is fontos az állomány szabályozás illetve a szelektáló tevékenység miatt. A szelektáló tevékenység a természetes vizeken csak akkor gazdaságos, ha a rekreációs halászzal összekapcsolásra kerül. 2000-ben a termé-

zetes vizek haltermelése erőteljesen csökkent, ugyanakkor a horgászfogások száma emelkedett. A természetes vizek halzáskmárányát 2000-ben leginkább a telepítésből származó ponty alkotta.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az utóbbi időben kalkulált halfogyasztás 3,7 kilogrammra emelkedett, ezért oda kell figyelni, hogy az így elfogyasztott hal legtöbbje saját termelésből származék. Ugyanakkor rendkívül fontos teljesítendő feladat a halfeldolgozó üzemek EU normáknak való megfeleltetése.

Pintér úr beszámolóját követően az alföldi halászat történetéről tartott előadást *Lévai Ferenc*, az Aranyponty Halászati Rt. ügyvezető elnöke. *Kovács Norbert*, a MOHOSZ munkatársa „Halgazdálkodás horgászati hasznosítású vízterületeken” című előadásában számolt be a horgászat helyzetéről. Elmondta, hogy jelenleg mintegy 130 ezer ha természetes vízterületen lehet horgászni, amelyből 30 ezer ha-t horgász szervezetek kezelnek. 1999-ben 322 ezer fő horgászt tartottak nyilván, melyek 1020 horgász egyesületbe tömörülnek. Az egyesületek 26 megyei ill. területi szövetségek tagjai. A 2000. évi 1 főre eső horgászzákmány: kb. 21 kg, az

összes fogás 81,5%-a a horgász szervezetek hasznosította vízterületekre esik.

Borbély Gyula, a jászkiséri Silurus Bt. ügyvezetője, mint gyakorló horgásztató, „Horgászat, horgásztatás, horgászatszervezés” címmel tartott egy rövid beszámolót. Véleménye szerint a hazai halfogyasztás növelésére beindított marketing program egyik kiegészítő lépése a horgászat, direkt értékesítésen keresztül valósítható meg.

A szünet után *Gábor János*, az FVM Vadgazdálkodási és Halászati Főosztályának tanácsosa felvázolta a halászati ágazat pályázati és támogatási lehetőségeit. Elmondta, hogy

a kétféle támogatási forma – normatív, pályázatos – közül a normatív vonatkozásában mintegy 40 féle támogatás van az agrártámogatások között, melyet a halászat igénybe vehet.

Pályázatos támogatásnál a rendelkezésre álló keret kevesebb, mint a pályázók száma, a pályázatokat ezért versenyeztetik. Fontos tudni, hogy még az elszámolás után 5 éven belül is ellenőrizhető a pályázó cég. A pályázatos témák közül az egyik legfontosabb a halgazdálkodási tevékenységek támogatása 5 kategóriában (1. természetes vízi halállománypótlás, 2. halpusztulás miatti halállománypótlás, 3. halállományvédelem, 4. élőhelyjavítás, 5. kutatás, ismeretterjesztés), mértéke 50–80% a témától függően.

Egy olyan gyors, megbízható, gazdaságos meder morfológiai felvételező rendszer kialakításáról beszélt az előadó, melynek segítségével elkészítették a Marótzugi Holt-Tisza digitális medertérképét.

A beruházási támogatások, így: az új halastavak építése, a meglévők felújítása, telepi infrastruktúra, geotermikus energiájú intenzív telepek, magtárak – terménytárolók építésénél és felújításánál 30%-ig vehető igénybe.

Megemlítette az FVM vidékfejlesztési témakörébe tartozó pályázatok közül, a

komplex horgász turista központok építésének támogatását, mely új támogatási elemként jelent meg és letölthető az FVM honlapjáról. A pályázat beadási határideje a 2001. évi keretre 2001. október 31., míg a 2002. évi keretre 2001. november 1. napjától folyamatosan lehet pályázni.

Ezt követően *Dr. Németh István*, a Tógazda Halászati Szövetkezet elnöke „A halászat gépesítésének fejlesztési lehetőségei” címmel számolt be a közelmúltban szerzett izraeli tapasztalatairól. A magyar halászat alacsony szintű gépesítésének okán bemutatta egy izraeli cég, az ISDS lehaláztáshoz és válogatáshoz, valamint halszállításhoz kapcsolódó gépesítési rendszerét.

A workshop utolsó előadását *Stündl László*, a Debreceni Egyetem munkatársa tartotta a „Térinformatikai és akusztikai eszközök és módszerek alkalmazása a halászatban” címmel. Egy olyan gyors, megbízható, gazdaságos meder morfológiai felvételező rendszer kialakításáról beszélt az előadó, melynek segítségével elkészítették a Marótzugi Holt-Tisza digitális medertérképét. A módszer alkalmas morfológiai felvételezésre olyan területeken, ahol a vízterületről kevés adat áll rendelkezésre. Segítségével mérhető a vízfelület, víztérfogat, átlag mélység stb., ugyanakkor jól alkalmazható mederváltozások követésére, haltáplálék becslésre, telepítési területek kijelölésére is.

K. G.

Szép volt Mohács!

Minket, halászokat szeretnek az Istenek, jelentette ki Lévai Ferenc, az Aranyponty Rt. tulajdonosa a XXVII. Országos Halfőző Verseny reggelén, szeptember elsején. A mohácsi rendezvény idején ugyanis nyarat idéző meleg fogadta a résztvevőket. Kiválthépp örült ennek Kopeti Magdolna, a mohácsi Petőfi Halászati Szövetkezet elnöke, aki a halfőző verseny előkészítő munkálatait fogta össze. Tény, hogy nem csupán az időjárás volt kegyes a csaknem ezeröttszáz résztvevőhöz, hanem a rendezők is szívüket-lelküket tették ki annak érdekében, hogy mindenki jól érezze magát. A feltételek tehát kitűnőek voltak, amit az 59 versenyző azzal hálált meg, hogy három kategóriában, jobbnál jobb, a zsűriket próbára tevő, 77 halételt készített.

Mohács város önkormányzata nevében Katona József alpolgármester köszöntötte a megjelenteket, köztük a versenyzőket. A mohácsiaknak nem kell szégyenkezniük a halfogyasztási és a halételekkel kapcsolatos gasztronómiai szokásaik miatt. Mohács városában a Duna és a környezetükben lévő egyéb vizeknek köszönhetően az emberek szívesen termelik, fogják és fogyasztják a halat. A városi ünnepek sorában az egyik legnépszerűbb rendezvénysorozat a Bartók Béla Művelődési Központ által újjáélesztett népi hagyomány, a Nepomuki Szent János, a vízen járók védőszentjének tiszteletére évente megrendezésre kerülő eseménysorozat, melynek keretében óriási sikerrel rendezik meg a halászléfőző versenyt. Katona József nem hiába bízott abban, hogy a helyi halfőző mesterek is meglátogatják az országos versenyt, a versenyző csapatokat, hogy elessék a számukra új szakmai fogásokat. A szakmai találkozó mellett egyébként – köszönhető Kopeti Magdolnának és lelkes csapatának – a város nevezettségével is megismerkedhetnek a vendégek.

Aki már vett részt ilyen versenyen, jól tudja, milyen komoly előkészületek szükségesek ahhoz, hogy minden gördülékenyen, zökkenőmentesen történjen. A házigazdák közül a versenyzők is alaposan felkészültek, hiszen a három kategóriában megrendezett vetélkedésben – dunai, tiszai-körösi halászlé és egyéb halétel kategóriákban – különleges ételek is főttek a bognácsokban. E sorok íróját az a megtiszteltetés érte, hogy az egyéb kategóriában felállított két zsűri egyikének tagjaként 15 halételt kóstolhatott végig. Az igazi szakavatottságot dr. Cey-Bert Róbert Gyula, a Gasztronómiai Világ szövetség elnöke, dr. Csoma Antal, a Haltermelők Országos Szövetségének elnöke, Katona József, Mohács város alpolgármestere és dr. Kovács Zoltán, a Baranya megyei Horgász Szövetség ügyvezető igazgatója jelentette. Nos, a mi bizottságunk – természetesen nem tudván, ki az étel készítője – olyan ételleket kóstolhatott, mint például a törpeharcsa pörkölt, a busás gombaragu, kecsgepaprikás gombával, babgulyás füstölt busával, tócsniban sült ponty,

korhelyhalászlé. Az egyéb kategória győztesét is mi értékeltük 99 pontra, így a kecsge húsleves méltán versengett az abszolút kategória győztes címért. (A részletes eredménylistát a cikk végén ismertetjük.) Azt mindenesetre közösen megállapítottuk, hogy a fűszerekkel óvatosan kell bánni, vigyázni kell az arányokkal. Az íz harmónia eléréséhez bizony-bizony szokatlan fűszereket is szükséges alkalmazni, de nem szabad feledni, hogy a sós, savanyú, édes, kesernyős íz közül melyiket kívánjuk hangsúlyozni. A szakácsművészetben helye van a pikantériának! A másik négy zsűri részletes munkájáról sajnálatosan

nem tudunk beszámolni. Nekik bizonyára olyan nehéz helyzetük volt, mint a mi bizottságunknak, hiszen 15–18 ételt megkóstolni, objektíven elbírálni, bizony nem könnyű, mondhatni embert próbáló feladat.

A napsütéses melegben Szilasi István, a Magyar Szőlő, Borgazdaság Szövetség képviselője jegyezte meg a nagy forgatagban, hogy fantasztikus a hangulat, az emberek szeretik egymást, igazi dzsembori zajlik. Vagyis nem is annyira a versenyszellem, a mindenáron való nyerni akarás érzése, mintsem a szeresség egymást emberek érzése uralkodott.

A főzés ideje alatt került sor a Ponty Média Klub ülésére is, mégpedig a Halászcserében, amely egész idő alatt az egyik legfontosabb helyszínét adta a versenynek. Dr. Orosz Sándor, a Haltermosz igazgatója arról számolt be a sajtótájékoztatón, hogy hol is tart az 1999-ben újtárra indított halászati marketing és kommunikációs program. Az igazgató hangsúlyozta, hogy az elmúlt két és fél évben nem volt hiábavaló a munka, mert bár jelentősen nem növekedett az országban a halfogyasztás, a közvéleményben egyre inkább megjelenik az Egyen halat, finom falat, pont(y) erre gondoltam szlogen. A marketing programot éppen annak érdekében indította el a szövetség, hogy a tragikusan alacsony – az éves fogyasztás nem éri el a fejenkénti 3 kilogrammot – fogyasztást legalább a kétszeresére növeljék. Jó volna ez az ország egészségügyi megítélésének szem-

Nyíregyháza a jövő évi házigazda

A halfőző versenyen dr. Csoma Antallal, a HOSZ elnökével is szót váltottunk a marketing tevékenységről.

• **Míntha renezsánszát élné a halételek gasztronómiája...**

– Valóban, hiszen a korábbi években az országos versenyeken a különböző kategóriákban induló étek közül első helyen mindig a dunai típusú halászlé állt, második helyen a tiszai-körösi halászlé következett, míg a harmadik helyet foglalták el az egyéb kategóriában főzött halételek. Most fordult a kocka, hiszen 35 dunai halászlé készült, s ettől csupán kettővel maradt el az egyéb halétel, míg a tiszai a harmadik helyre szorult. Ez azt mutatja, hogy a vegyes halételek egyre kedveltebbek, s más halfajból, másféleképpen készült ételek receptjei is előkerültek. A halfőzők egyre többen szeretnék bemutatni, hogy nem csak halászlé és halpaprikás van a világon, hanem más halétel is. Ez a különbség egyébként a halfogyasztás növelését is elősegíti, hiszen jól tudjuk, hogy a változatosság nem csupán vonzó, de gyönyörködtet is.

• **Az egyéb kategóriában a ponty kissé háttérbe szorult, s a ragadozófajok kerültek előtérbe.**

– A mi zsűri asztalunknál igen, de a másik zsűrinél a pontypaprikás és a pörkölt többször is szerepelt az „éltapon”. Ha a 33 egyéb kategóriában indított étel arányait vesszük figyelembe, akkor 8–10 esetben a ponty jelent meg, amely mellett a csuka, a harcsa, a süllő, a busa, az afrikai harcsa, a kecsge is előfordult a palettán.

• **A számokon kívül hogyan értékeli a mohácsi halfőző versenyt?**

– A szervezők büszkék lehetnek munkájukra, mert a 27. verseny jól illeszkedett az előzőek sorába. Minden rendező kitesz magáért, mégpedig a halászok és a maga érdekében, hiszen a halat kell reklámozni, támogatni, bemutatni annak a közönségnek, amelyik nem biztos, hogy gyakran találkozik a halételekkel. S azt is igazolja ez a verseny, hogy a halászok nem csak termelni tudják a halat, hanem főzni is, sütni is. Különbséget tehát ne keressük az idej rendezvény kapcsán. Az a fontos, hogy a hagyományokat folytassuk. Az eddigiek alapján azt mondhatom, hogy jól sikerült a verseny, a programokat jól megszervezték, s a jelenlévők igényeit maximálisan kielégítették. A munka mellett a szórakozási lehetőség is adott volt. Minden verseny végén már azon is gondolkodnak a

Egy könnyed délután

pontjából, de jó volna a halászságnak is, hiszen ha nő a fogyasztás, több halra, termelésre volna szükség, így az ágazat jövedelmezősége is kedvezőbben alakulna. Az igazgató arról is tájékoztatott, hogy 2002-ben megrendezi a Hal évét. A rengeteg és kiemelkedő események elsődleges célja, hogy a halat minél inkább megkedvelje a lakosság, s nem titkolt cél azt elérni, hogy minden magyar család asztalán hetente legalább egyszer halételt szolgáljon fel a háziasszony. Ezzel elérhető lenne az egy főre jutó éves fogyasztás 6-7 kilogrammra történő emelése, amely ideális volna a táplálkozástudomány megítélése szerint is. (Csak zárójelben: a világ átlagfogyasztása egy főre vetítve 22 kilogramm!)

A végeredményt *dr. Orosz Sándor*, a Haltermesztés igazgatója hirdette ki.

A dunai halászlé kategóriában

I. *Dr. Novics György* (Baja) 99,5 pont

II. *Dulai Pál* (Ákasztó) 98 pont

III. *Gyuricza Jánosné* (Mohács) 97 pont

A tiszai-körösi halászlé kategóriában

I. *Kovács László* (Gyomaendrőd) 93 pont

II. *Fehér András* (Szeged) 87 pont

III. *Járfás András* (Tatai Szakmunkásképző Iskola) 86 pont.

Egyéb halételek kategóriában:

I. *Mészáros Pálné* (Szajol) 99 pont

II. *Mészáros Pál* (Szajol) 99 pont

III. *Nagy Gábor* (Gelej) 98 pont

Abszolút győztes *dr. Novics György* (Baja) lett.

jövő házigazdái, hogyan lehetne színvonalasabbá tenni majd a maguk rendezvényét. Nehéz lesz az idei versenyt felülmúlni, de biztos vagyok benne, hogy 2002-ben, a Hal évében a nyíregyháziak is kitesznek magukért.

• **A szövetség két és fél éve folytatja marketing programját. Milyen eredmények születtek ez idő alatt?**

- A munka gyümölcse lassan beérik. A haltermelés fejlesztését akkor lehet megvalósítani, ha a halfogyasztást növeljük, s a megtermelt halat a hazai piacon jó áron értékesítjük. A marketing tevékenység ebbe az irányba hat, mégpedig jól. Nem véletlen, hogy jövőre több mint felszáz helyen akarnak halászléfőző versenyt rendezni. Mindez azt mutatja, hogy a marketing tevékenység hatására egyre többen kapnak rá a halfogyasztásra, s nem csak egy-egy alkalommal, hanem folyamatosan, így remény van arra, hogy egész éven át nem fog hiányozni a hal a családi asztalról. Jövőre, a Hal évét rendezzük meg, s akivel csak beszéltem - a hatóságoktól a partnerekig - mindenki egyetért azaz, hogy ezt az évet kiemelten kell kezelni. Fontos, hogy január elsejétől december 31-éig tartson a hal reklámozása, ám ekkor se álljon le a folyamat, hanem új tartalommal, mondjuk a fiataliságot megcélozva, 2003-ban is középpontban maradjon a hal.

- H-n -

Egy különlegességzamba menő, kellemes kikapcsolódást ígérő, társasági eseményre szóló meghívást kaptak az agrárújságírók. Augusztus 29-én délután, Gödöllőn a Szent István Egyetemi Napok keretében megrendezték ugyanis az újságírók és barátaik kettes fogathajtó versenyét - a Puskás Imre emlékversenyt - valamint a halászlé és más étkek főzésének versenyét.

Dr. Fehér Károly c. egyetemi tanár, PR-igazgató, az esemény szervezője nem titkolta, hogy „kotlós hajlama” ösztönözte arra, hogy az újságírókat és barátaikat egy délutánra összehozza. Szereti együttlítani a barátait, nem csak sajtótájékoztatókon, s nem csupán akkor, amikor a szerkesztőségi szobában dolgoznak, hanem akkor is, amikor kikapcsolódhatnak. A Szent István Egyetemi Napokon hatezer ember van jelen, előadásokat hallgatnak, tudományos tanácskozások zajlanak. *Dr. Szendrő Péter* rektor megkérte a PR-igazgatót, találjon ki könnyedebb, lazább programot is. Ekkor született az ötlet, amelynek megvalósításához építő, segítőkész partnereket talált.

A támogatók között található a Lázár testvérpár, akik a legutóbbi, augusztus közepén Riesenbeckben megrendezett kettes fogathajtó világbajnokságon remekeltek. *Lázár Vilmos* egyéni világbajnoki címet szerzett (a kecskeméti vb után ez a második!), míg csapatban *Zoltán* öccsével, és *Nyúl Zoltánnal* (ő egyéniben harmadik lett) ugyancsak az aranyérmeket hozták haza. A Lázár-fivérek elhozták lovaikat, hogy aztán az újságírók és barátaik (nevezési lista szerint 34-en) felül-

hessenek a bakra és kipróbálják a fogathajtást. Az amatőr versenyt végül is *Koncz Gábor* színművész nyerte, aki persze korántsem mondható amatőrnek, már ami a lovak világot illeti. A fogathajtással egyébként korábban ő sem próbálkozott.

További szervezők is segítettek Fehér Károly munkáját. *Vácz Ernő* mellett, aki a fogathajtók sikerkapitánya, hiszen 10 éven át volt szövetségi kapitány további hat olyan kolléga is részt vett a szervezésben, akikkel korábban két fogathajtó világbajnokság szervezésében is együtt dolgoztak. A szakmai háttér tehát adott volt, s talán ennek is köszönhető, hogy a rendezvény valóban jól sikerült.

A lovak mellett a főzőkanál is nagy hangsúlyt kapott ezen a délutánon. Jobbnál jobb, finomabbnál finomabb ételek készültek a bográcsokban, ám közülük is a halászlé játszotta a főszerepet. S ahogy a lovasoknál a Lázár-fivérek bizonyultak kitűnő partnerek, úgy a halászlé főzés esetében a Haltermelők Országos Szövetsége vállalta fel ezt a szerepet. *Dr. Orosz Sándor* igazgató immár második alkalommal vállalta el a zsűrielnöki tisztelet. A hal tehát középpontba került ezen a délutánon, ami azért fontos, mert a halfogyasztás növelése mindannyiunk érdeke. A halászlén kívül - a Halászati Lapok nevében *Lévai Ferenc* és csapata főzte a hallét - más ételek is készültek, így pacal, slambuc, kakaspörkölt, lecsó, harcsapaprikás, lábszárpörkölt. A nap végére mindegyik bogrács kiürült.

(h. gy.)

Terítéken a marketing program

A XXVII. Országos Halfőző Versenyt előzően ülésezett a Haltermelők Országos Szövetségének elnöksége. Az elnökségi ülés fő témája a halászati marketing-kommunikációs program értékelése volt. *Dr. Orosz Sándor* igazgató a két elnökségi ülés között eltelt időszak eseményeiről számolt be. A számos esemény szinte mindegyike kötődött a marketing programhoz, ami jelzi, hogy a hal népszerűsége országsszerte nő.

A halászati marketing kommunikációs programot értékelte *Sipos Virág*, a szövetség marketing szakembere. *Sipos Virág* elmondta, hogy az 1999-ben indított program megvalósítása az idén lelassult, mivel a minisztériumtól, pontosabban az Agrármarketing Centrum Kht.-tól remélt jelentős támogatás - amit pályázat útján kívánt a szövetség elnyerni - csak egy részét kapta meg a szövetség. A program célja azonban továbbra sem változott, mely szerint a hazai termelésű élőhal és halkészítmények fogyasztását kívánják jelentősen növelni. Szükséges a programhoz

tartozó promóciós anyagok, lógó népszerűsítése, valamint a halételek változatosságának ismertetése.

A szövetség - miután nem kapta még meg a remélt támogatást - saját erőből kóstoltatással egybekötött értékesítés-ösztönző akciót szervezett. Nagy hangsúlyt helyeznek az oktatási, képzési és ismeretterjesztési feladatok megvalósítására, miként a sajátval való szoros kapcsolattartásra. *Sipos Virág* arról is beszámolt, hogy elkészült a 2002. évre szóló marketing program, amely a Hal éve jegyében íródott. Az elnökség egyetértett abban, hogy a marketing tevékenységet akkor is folytatni kell, ha nincs elegendő pénz. A programok szervezését a pénztárcához kell igazítani.

Az elnökség tájékoztatót hallgatott meg a tisztújítást előkészítő jelölési munka tapasztalatairól, amit *Kiss Ferenc*, a jelölőbizottság elnöke tartott. *Kopeti Magdolna* az országos halfőző verseny előkészületeiről számolt be.

(h)

A Tiszát szeretni kell!

Csaknem száz elszánt versenyző részvételével, mostoha körülmények között, szakadó esőben, dagadó sárban augusztus 11-én került megrendezésre Tiszabercelen a II. Felső-tiszai halászléfőző-verseny. Az elmúlt évi rendezvényt hagyományt teremtő céllal szervezték, s annak sikerét bizonyítja az ez évi nagyobb részvétellel megvalósult esemény. A kezdeményezés gazdái a „Barátok Tiszabercelért” alapítvány tagjai, s lelkes támogatója a helyi önkormányzat és a régió vezetése.

1999-ben Garai Zoltán és felesége, Garainé Nagy Éva elhatározták, hogy ország-világ figyelmét felhívják a 2000 lelket számláló felső-tisza menti kis községre, Tiszabercelre. A Garai család Nyíregyházán élt, majd az elmúlt tíz évben kiköltözött a Nyíregyházától 20 km-re lévő kis faluba. A környezet csodálatos, az itt élő emberek kedvesek, ám a falu lélekszámát tekintve egyre zsugorodott. Garaiék – akik egész életükben vállalkozók voltak – most arra a nem kis feladatra vállalkoztak, hogy a községet megismertessék, vonzóvá tegyék. Maguk köré gyűjtötték azokat az embereket, akik szeretik és tenni is hajlandók a településért, s létre hozták a „Barátok Tiszabercelért” társadalmi alapítványt. Az alapítvány szervezésében minden év májusában Mezőgazdasági kiállítás, Pünkösdi napján Lovas-nap, augusztus 2. szombatján pedig Halászléfőző-verseny kerül megrendezésre. A helyi rendezvények mindegyikére hagyományt teremtő céllal kerül sor, ismertsé-

gük, népszerűségük, látogatottságuk egyre nagyobb. Hogy az eredeti szándékok és célok mennyire valósultak meg, azt jól tükrözi, hogy az augusztus 11-én megrendezett halászlé főző-versenyen részt vett a Magyar Turizmus Rt. forgató csoportja is, s az eseményről készített összeállítást szerepeltetik a Turizmus Rt. Magyarországot népszerűsítő, ez év végére elkészülő referencia filmjében.

A rendezvényt Hajnal András polgármester nyitotta meg, aki beszédében elmondta, hogy már az 1300-as évekből fenn maradt írásos krónikák is megemlékeznek a településről. Abban az időben Bercel, majd Óbercel, a későbbiekben pedig Újbercel néven volt ismert. Az 1800-as évek végén kapta a község jelenlegi nevét. A polgármester úr büszkén emlegette a falu két nevezetességét. Az egyik, hogy itt született Bessenyei György író, filozófus, aki műveiben gyakran írt a lenyűgöző Tiszáról is, s egyik legszebb versében mondja ki, hogy „a Tiszát szeretni kell”.

A másik nevezetesség az 1896-ban létesített szivattyú telep, mely jelenleg komoly muzeális értéket képviselő ipari műemlék.

A versenyhez 6 mázsa pontyot biztosított a Szabolcsi Halászati Kft. A ponty mellett ki-ki ízlése szerint más fajta halat is használt a főzéshez. Megtudhattuk azt is, hogy miben különbözik a felső-tiszai halászlé a közép, illetve alsó-tiszai halászlétől. Homonnai Zoltán főszerkesztő úr elmondása szerint a felső-Tisza halban változatosabb és gazdagabb terület, így a sokféle halból készült lé is más, hite szerint ízeesebb, mint a Tisza lentebbi területein főzött társai.

A zsűri az első tíz helyezettet díjazta. A verseny három legjobbja: Tormán Máttyás hajdúnánási, Bodó Sándor nyíregyházi, valamint Sárosi István szintén nyíregyházi versenyzők lettek. A HALTERMOSZ külön díját Bodó Sándor nyerte a különleges tőkös halászlé készítésével. A versenyzők között további 14 értékes külön díjat osztottak ki.

A nap során a nagyközönséget mindvégig színes programokkal szórakoztatták. Felléptek népdal énekesek, néptánc csoportok, kabaré tréfákat adtak elő, s sztár vendégként Zalatnay Sarolta adott koncertet. A legfiatalabbak a kis-vidémparkban szórakoztak. A hangulat mindvégig igen jó volt.

A verseny legjobbjait, s természetesen a nekik szurkoló tiszabercelieket várjuk a 2002. május 18-án megrendezésre kerülő „Halételek országos ünnepe” gasztronómiai fesztiválra.

S. V.

Élénkül a Tisza idegenforgalma

A tiszaberceli halfőző versenyt nem fogadta kegyeibe az időjárás, hiszen míg az eseményt megelőző napon, augusztus 10-én 35–37 Celsius fok meleg volt, addig 11-ére virradóan jelentősen lehűlt a levegő, ezen a tájékon még jégeső is esett, s egész nap fenyegető viharfelhők borították az eget. Ennek ellenére mintegy száz főzőhely körül pezsgett az élet. Az eseményen Tiszabercel polgármestere, Hajnal András mellett jelen volt dr. Helmezy László, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei közgyűlés elnöke, akit természetesen nem csak a halfőző versenyről, hanem a Tisza állapotáról, s az árvíz utáni újjáépítési munkákról is kérdeztünk.

Tiszabercel polgármestere, Hajnal András hívta meg az eseményre az elnököt, tudtuk meg jelenléte okát. Köztudott, hogy a Barátok Tiszabercelért Egyesület, amely civil szerveződés, szervezte meg immár második alkalommal a versenyt, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy ország-világ előtt bebizonyítsák: a Tisza a cian- és a nehézfém szennyezés óta „meggyógyult”. Akkor is és most is jól sikerült a rendezvény, amelyet dr. Helmezy László nyitott meg. Köszöntő szavaiban hangsúlyozta, hogy ha a megyében egy ilyen nagyszabású esemény zajlik, mint Tiszabercelen, ahová az ország különböző pontjairól, de külföldről is érkeztek versenyzők, akkor neki kötelessége e

rendezvényen részt venni. Annál is inkább, mert csupa-csupa ismerőssel találkozott, akik jó szívetl invitáltak az elnököt az asztalukhoz. A halfőző versenyen ismeretségek, barátságok kötődnek, s minden jelenlévő elviszi jó hírét a településnek, a megyének.

Helmezy Lászlót azonban nem csak megyeszerte ismerik jól. Az ország a tévé képernyőjéről is megismerhette, nem éppen üdítő alkalommal, mégpedig az árvíz idejéről. Akkor szinte csak órákat aludt, állandóan talpon volt és szakértő munkatársaival szervezte a mentési, a gáterősítési munkákat. Ezzel kapcsolatban azt jegyezte meg, hogy azt hitte, ha túléljük az árvizet, akkor a többi munka, az újjáépítés kön-

nyebb lesz. Ma már azonban látja, hogy az utóbbi a nehezebb feladat. A kitelepített csaknem kétezer ember hónapok óta fedél nélkül van, természetes, hogy türelmetlenek. Ezzel a megjegyzésével nem a kormányt bírálta az elnök, mert a kormány, amit lehetett, azt megtette. A körülmények olyanok, hogy nem minden megy gördülékenyen. Több száz lakást kell felépíteni, gyakran a tulajdonviszonyok sem rendezettek, és sok egyéb apróbb-nagyobb probléma nehezíti a folyamatos munkavégzést. Pedig gyorsabban szeretnének haladni az építkezéssel. Ezzel együtt, ami épül, az szép.

Á természet is lehetne kegyesebb a megyéhez, mondta az elnök. Hol árvíz, hol rendkívüli hó helyzet sújtja a megyét, s a szomszéd országok is jobban odafigyelhetnének a Tisza környezetére, védelmére.

Hajnal András polgármester büszke arra, hogy a kétezer lakosú település – többek között a halfőző versenynek köszönhetően is – idegenforgalma fellendült. Pedig tavaly tavasszal a szennyezés és az árvíz után nagyon sokan elhagyták a Tiszát, ezért döntöttek úgy a baráti egyesülettel, hogy szervezzenek egy figyelemfelkeltő rendezvényt. Pedig a Tisza gyönyörű, igen sok a látnivaló. S nem utolsó sorban azt is látni és tapasztalni kell, hogy a Tisza él! Érdekes tehát visszatérni a régi rajongóknak,

Az EU agrárszabályozás mezsgyéjén

A Szent István Egyetemi Napok rendezvény-sorozata keretében a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Európai Tanulmányok Központja 3 napos szemináriumot szervezett augusztus 27-29-én. Az internetes EU agrárszabályozási figyelő rendszer címet viselő előadás-sorozat megismertette a résztvevőkkel a csatlakozási tárgyalások jelenlegi helyzetét, az Európai Unió által megkövetelt jogi szabályozások átvételének folyamatát, illetőleg tájékoztatást adott azokról az információs forrásokról, ahol az EU rendeletei megtalálhatók.

Az Európai Unióban a közösségi szabályozás az agrárgazdaság tekintetében a legnagyobb mértékű. Az agrárgazdaságra vonatkozó közösségi joganyag mintegy 40.000 oldalt tesz ki. Valamennyi tagországnak és csatlakozni kívánó országnak egyaránt ezt a joganyagot kell átvennie, és képessé kell válnia az alkalmazásukra. Az EU agrárpolitikájának alapja az Európai Gazdasági Modell. Eszerint a mezőgazdasággal szemben támasztott fő követelmények nem merülnek ki a versenyképesség, hatékonyság, jó minőség, olcsóság fogalmaival, hanem ezekkel azonos súllyal szerepelnek a környezetvédelmi, tájvédelmi

akik új társakat hoznak. Ezért szervezték meg 2000. augusztus 12-én az első felső-tiszai országos halfőző versenyt, míg idén, hagyományteremtő módon a másodikat.

A Tisza és a hal turisztikai szempontból fontos a településnek. A polgármester úgy látja, hogy a tavalyi halfőző verseny óta egyre több a kajakkal, kenuval túrázó turista is, de érkeznek az országútról is jó néhányan. Hosszú távon minden bizonnyal profitál is ebből a település. A falusi turizmus keretében van mód a fejlesztésre, többek között a horgászturizmus feltételeit is jobbitani szükséges. Az elképzelések között szerepel például annak a 26 hektáros területnek a fejlesztése, amit a környezetvédelmi minisztériumnál nyert pályázati pénz segítségével tettek rendbe, rendeztek. Itt egy turisztikai központ létesül, sétányokkal, ligetekkel, campingezési lehetőségekkel. Tiszabercelnek egyébként jelentős kulturális hagyományai vannak: itt született *Bessenyei György* költő, író, filozófus, akire a község lakói igencsak büszkék. Az ő gondolatai, versei, irodalmi munkái ma is hordoznak üzenetet, ezért ápolják a költő emlékéit, szellemi hagyatékát. S büszkéek a helyiek arra az 1896-ban épült szivattyútelepre is, amely még ma is működik és ipari műemlék.

H. Gy.

szempontok, és a foglalkoztatottság mértéke is. Erre épül az EU támogatási rendszere, melynek két fő területe a piacszabályozási és a vidékfejlesztési kiadások.

A csatlakozás idejére Magyarországnak a jogszabályok lefordításán túl biztosítania kell azt az intézményi háttérrel is, amely gondoskodik a jogszabályok gyakorlatban történő érvényesítéséről, és ellenőrzésekről. Az Agrárintervenció Központ az FVM végrehajtási intézményeként jött létre. Feladatai közé tartozik a nemzeti jogcímelek végrehajtása és felkészülni az EMOGA (Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciális Alap) intézkedéseinek végrehajtására is. Célja, hogy az EU csatlakozásunkat követően az agrárgazdaság területén átvegye az ún. Kifizető Ügynökség szerepét, amely az EU országokban végrehajtási szervként szerepel. Ezek a Kifizető Ügynökségeken keresztül lehet az elnyert támogatások összegéhez hozzájutni.

Az Európai Unió összesen 126 országban képviselteti magát az Európai Bizottság által, melynek Magyarországi Delegációja többek között sajtó és kommunikációs szolgálatokat teljesít. Működtek különböző információs és dokumentációs hálózatokat és hivatalos kiadványokat jelentet meg az EU 11 nyelvén. Az Unió szerveze Európa Server névre hallgat, elérhetősége: <http://europa.eu.int>. Innen juthatunk el a különböző adatbázisokhoz, hivatalos lapok tartalmához, pályázati lehetőségekhez. Ezek azonban nyelvi ismeretek nélkül nem alkalmazhatók. Magyar nyelvű viszont az Európai Bizottság Magyarországi Delegációjának honlapja: www.eudelegation.hu. A jogszabályok magyarra fordításáért felelős az Igazságügyi Minisztérium, melynek honlapjáról (www.im.hu) szótár és rendeletek fordításai is elérhetők. Emellett a www.eu-info.hu oldalain találunk még Magyarországot érintő jogszabályok fordításával.

Az Európai Unió agrárgazdasági információinak feldolgozásán és terjesztésén dolgozik a Gödöllői Agrárközpont Kht. is. Önálló honlapjuk a www.gak.hu, ahol szintén értékes információk birtokába juthatunk. Azonban az internetes elérhetőségen túl a televízió telex nevű szolgálatásának oldalain is megjelenik a GAK Kht, ahol EU rendeletek magyarra fordított címeit, illetve az azokról készített kivonatok olvashatók.

Nagy segítséget nyújthat annak a szótárnak a használatát, amit a www.eujogszab.hu címen találhatunk meg. Itt számos kifejezés elfogadott magyarra fordítását megtalálhatjuk, ami segíti az érthetőséget. Eddig kb. 2000 kifejezés magyar megfelelőjét tartalmazza, de az adatbázis folyamatos bővítés alatt áll.

Sz. J.

CÉGBEMUTATÓ Eurofish Kft.

A Dunához közel a kalocsai kistérség egyik szikes pusztáján Szakmár község határában épült meg az a tőrendszer, melynek tulajdonosa *Nemes György* és *Kecskeméthy Péter* magánszemélyek, s az Eurofish Kft.-t üzemelteti *Kiss Zoltán* vezetésével.

Cégünk 1995 óta gazdálkodik a 240 hektáros területen melynek azonban csak 60-65%-át tudja maradéktalanul hasznosítani. Ez a tőrendszer sem „mai gyermek”, s megépítése is kívánni valót hagy maga után, amit a rendszer öregedésével egyre inkább tapasztalunk. 1995-ben a nulláról indultunk, még a minimálisan szükséges felszereléseket sem tudtuk a tavakkal együtt megkapni. Mára már jól gépesítve, dolgozóink munkáját jelentősen megkönnyítve végezzük a napi teendőket.

Termelésünk négy halfajra koncentrálódik, tenyész- és árupontyra, tenyész- és piaci busára, tenyész amurra valamint exportképes csuka előállítására. Ennek megfelelően a hazai piacon csak a pontyot értékesítjük, a busa, az amur és a csuka exportra kerül. Adottságainkhoz tartozik, hogy tavaink sekély vizűek és tápanyagban közepesen ellátottak, így technológiánk egyik fő jellemzője, hogy folyamatosan trágyázzuk tavainkat, továbbá próbáljuk a hal fehérjeigényét mindinkább biztosítani a folyamatos keményítő alapú takarmányozás mellett.

Ennek eredményeként büszkék vagyunk az így termelt hal húsmínőségére, s kereskedőink, vásárlóink megszeretvén halunkat ragaszkodnak ehhez az ízhez és minőséghez.

Tavaly kezdtük meg a horgásztatást egyik tároló tavunkon és az igény oly mértékben nagy az ilyen jellegű szórakozás iránt, hogy az idén nyáron már komoly „gondjaink” támadtak abból, hogy kicsinek bizonyult a tó. Így arra szántuk el magunkat, hogy építsünk egy újabb horgásztavat, amely az elő lépés a vidéki turizmus térségünkben való kialakítása felé. Véleményünk szerint ez egyre fontosabb szerepet fog kapni az ilyen adottságú gazdaságok életében mint amilyen a miénk is.

A jövőt illetően úgy gondoljuk, hogy a termelés önmagában nem elegendő, törekednünk kell a nagy- és kiskereskedelmünk fejlesztésére. Ehhez kapcsolódik az az örvendetes tény, hogy Budapesten az újjáépülő Lehel téri piacon halas boltot nyitunk, így a termelőtől közvetlenül a fogyasztóhoz tudjuk eljuttatni halunkat. Horgász, illetve vidéki turizmus felfuttatása kiemelt célunk, hisz a kereskedelem fejlesztése mellett ez lehet a másik kitörési pont. Külön örülünk annak, hogy cégünk részt vesz abban a szakmai konzorciumban, amely sikeresen pályázott a Széchenyi terv néven ismert gazdasági programban.

N. Gy.

Az Európai Akvakultúra Szövetség (FEAP) közgyűlése

Az európai érdekvédelmi szervezet közgyűlésén dr. Csoma Antal és Bardócz Tamás képviselte hazánk halászeit. A közgyűlésen a megszokott rend szerint, először Alessandro Perolo a FEAP elnöke ismertette az Európai Unióval kapcsolatos ügyeket.

Előadásában értékelte a FEAP elmúlt évi munkáját az Európai Bizottság, Halászati és Akvakultúra Tanácsadó Testületében. Az évente többször is, a különböző Főigazgatóságokkal konzultáló testület az a legfontosabb hivatalos csatorna, ahol a FEAP, mint érdekvédelmi szervezet beleszólhat az ágazatot érintő közösségi szabályozó rendszer kialakításába. Az elmúlt időszakban a legtöbb munkát a dioxin botrány nyomán kialakuló helyzet megoldása adta a bizottságnak. E kérdésben szilárd álláspont volt, hogy nem szabad elhamarkodottan meghatározni az egyes haltápok és hal végertermékek megengedett dioxin tartalmát, hanem meg kell várni a tudományos vizsgálatok eredményeit és azok javaslatát. Ezek nyomán azután nagyban „szelídült” az eredeti elképzelés.

A másik, jelenleg is aktuális kérdéskör a Közös Halászati Politika reformja. Az 1992-ben kialakított és az Európai Unió tagországainak halászatát meghatározó tanulmány átdolgozása jelenleg folyik és 2002-től lép érvénybe. E munka keretében a bizottság kiadta a tanulmány előzetes verzióját („Green Paper”), hogy azt az érdekeltek megismerhessék és véleményezhessék. Ebben az anyagban az édesvízi halászatot és az akvakultúra ágazatot is érintő kérdések a tengeri halászzal együtt kerülnek tárgyalásra. A közgyűlés résztvevői azon az állásponton voltak, hogy ezeket a kérdéseket külön fejezetben kellene tisztázni. A hozzászólók szerint erre van esély, hiszen a kiadott tanulmány még csak az első verzió, azon még sok mindent lehet és kell is változtatni.

Ezután a szakmai bizottságok kezdték meg munkájukat (Lazac, Nagy és Adagos Pisztráng, Mediterrán és Édesvízi Halászati Bizottság), párhuzamos szekciókban vitatva meg az elmúlt időszak eseményeit és az előttük álló feladatokat. A magyar delegáció az Édesvízi Halászati Bizottság munkájában

vett részt, ahol elsősorban a ponty, az angolna, az afrikai harcsa és az egyéb halak termelésében érdekeltek ültek össze. A ponty helyzetet elemezve a jelenlévők egyetértettek abban, hogy a 2000. év gyengébb termelési eredményeket hozott mint a korábbi év. A holland angolna tenyésztők képviselője elmondta, hogy az elmúlt években sok sertés-tenyésztő tönkre ment Hollandiában ezért a kormány egy olyan programot indított be, amelynek célja, hogy az egykori sertés-tenyésztők az akvakultúrából jussanak jövedelemhez. Ennek keretében állami források bevonásával igyekeznek belső piacot teremteni a tilápia féléknek és kulcsrakész intenzív tilápia telepekhez segítik a farmereket.

A bizottság hosszasan tárgyalta az angolna termelésben és értékesítésben kialakult helyzetet. Az elmúlt év tragikus helyzetet eredményezett az angolna termelők számára, amely helyzet kialakulása azonban nem volt teljesen váratlan. Az üvegangelna fogások évek óta csökkennek, ami jórészt az állomány csökkenésére vezethető vissza. Ráadásul a kínai angolna termelők egyre inkább az európai üvegangelnát népesítik rendszereikbe, és 2000-ben már az európai fogás majd 80%-át Kína vásárolta fel. E folyamatok következtében nagyon megemelkedett az üvegangelna ára. A helyzetet tovább rontotta, hogy a Kínában olcsón megtermelt piaci angolna az ázsiai túltermelés miatt kezdett visszaáramlani Európába, ami az értékesítési árak drasztikus visszaeséséhez vezetett. A FEAP angolna termelésben érintett képviselői egyetértettek abban, hogy be kell indítani egy

programot az európai üvegangelna állomány védelmére. Ennek része lenne a halászati korlátozás, export korlátozás, de az ivarérett egyedek telepítése is. A magyar delegáció hozzáfűzte, hogy tudomása szerint az üvegangelna állomány csökkenésének oka a kormoránok túlszaporodása is, amely már a kontinens természetes vizeinek állományát is veszélyezteti.

A szakmai bizottságok munkájának folytatásaként az összes küldött együttesen folytatta megbeszéléseit a HALEGÉSZSÉGÜGYI, a MARKETING és a KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁGban.

A HALEGÉSZSÉGÜGYI bizottság elnöke Nick Yonge elmondta, hogy az EU hALEGÉSZSÉGÜGYI szabályozása változóban van. Az új szabályozás gyorsabb alkalmazkodást tesz majd lehetővé az aktuális helyzetekhez. A változások része lesz az ellenőrzések általánossá tétele, ami jelenlegi önkéntes bejelentésen túl a véletlenszerű ellenőrzések számának növelését jelenti. Jelenleg a vita arról folyik, hogy ki fogja állni ezen vizsgálatok költségeit. Részen új elem lesz az úgynevezett „zónák” kialakítása. A tervezet szerint a zónáknak illetve a farmoknak három fő típusa lenne:

- Minden betegségtől igazoltan mentes farmok vagy zónák
- Egyes specifikus betegségtől igazoltan mentes, de teljes fertőzés státuszukra nézve ismeretlen farmok

• Ismeretlen fertőzöttségi helyzetű farmok (ahol vizsgálatok még nem folytak)

A tervezet szerint a szállítások szabadon folytathatók az igazolt farmokról vagy zónákból a nem igazoltak felé, fordítva viszont nem.

A Környezetvédelmi bizottság ülésén a résztvevők elsősorban a FEAP által kiadott Haltermelési Irányelvek környezetvédelmi részeit tárgyalták meg. Az akvakultúra társadalmi elfogadottságát növelni hivatott tanulmány, igyekszik lefektetni azokat az alapelveket, melyek minimalizálhatják az akvakultúra hatásait a környezetre. A magyar delegáció kifejtette, hogy a tőgazdasági haltermelés, mint az európai akvakultúra része, egy olyan termelési mód amely a természettel teljes összhangban van, káros hatásai elhanyagolhatóak, értékeit pedig a természetvédelmi szervezetek is elismerik. Ennek hangsúlyozása segítheti az akvakultúra egészének megítélését.

A bizottsági ülések után sor került a FEAP éves közgyűlésére, ahol a küldöttek elfogadták a szervezet éves beszámolóját és jóvá hagyták a 2001. évi költségvetést. A közgyűlés kissé meglepő eseménye volt, hogy az elnökség javaslatára, a tisztújítás során 3 évre Magyarországot választották az Édesvízi Halászati Bizottság elnökévé. Ezzel a FEAP munkabizottságai közül ez lett az egyetlen, ahol az elnökséget nem Európai Unió tagország küldötte tölti be. Amennyiben sikerül valós munkával „megtölteni” ezt a pozíciót, ez sokat segíthet a magyar halászat EU csatlakozásának előkészítésében.

B. T.

A közgyűlés kissé meglepő eseménye volt, hogy az elnökség javaslatára, a tisztújítás során 3 évre Magyarországot választották az Édesvízi Halászati Bizottság elnökévé.

Az elmúlt időszakban a legtöbb munkát a dioxin botrány nyomán kialakuló helyzet megoldása adta a bizottságnak.